ULKOMINISTERIÖ
Muuttoliikeasioiden koordinaatio
Renne Klinge

LAUSUNTO PC0UC1J8-3

08.09.2021

Viite
E 74 / 2021 vp

Asia
Vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista koskeva EU:n strategia

Asiasanat	EU, PAKOLAISET JA MAAHANMUUTTO, SIIRTOLAISUUS, SIIRTOLAISUUS JA KEHITYS
Hoitaa	**KEO-70**
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	

Laatija jakanut

Seuraavassa pyydetysti ulkoministeriön lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle otsikkoasiassa.

Vapaaehtoista paluuta ja kestävää uudelleenkotouttamista koskeva yhteistyö on keskeinen osa kattavia ja molempia osapuolia hyödyttäviä muuttoliikekumppanuuksia alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa. Käsiteltävässä strategiassa näkyy tarve kehittää vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista osana laajempia muuttoliikekumppanuuksia ja yhdessä kumppanimaiden kanssa. Muuttoliikekumppanuuksien vahvistaminen on yksi keskeinen osa EUn muuttoliike- ja turvapaikkauudistusta (ns. pakti).

Suomi ajaa johdonmukaisesti kokonaisvaltaisia ja tasapainoisia kumppanuuksia kolmasmaasuhteissa. UM korostaa, että EU:n ulkopuolisten maiden kanssa on tärkeää solmia kattavia, tasapainoisia, räätälöityjä ja molempia osapuolia hyödyttäviä muuttoliikekumppanuuksia, joissa on otettava huomioon sekä EU:n että kumppaneiden edut, ja ne on sisällytettävä EU:n yleisiin suhteisiin kolmansien maiden kanssa. Muuttoliikkeen kannalta keskeisiä maita on tarpeen kuunnella ja ymmärtää niiden tarpeita sekä olosuhteiden vaikutuksia. Toimiva kumppanuus rakennetaan luottamukselle. Yhteistyö YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla ja muiden toimijoiden kanssa on olennainen osa kumppanuuksia (esimerkiksi IOM ja UNHCR).

Komissio painottaa erityisesti tiivistä yhteistyötä kumppanimaiden kanssa, mikä on ratkaisevan tärkeää monien strategian osa-alueiden täytäntöönpanossa. Komissio toteaa ryhtyvänsä paluuta ja uudelleenkotouttamista koskevaan yhteistyöhön ensisijaiseksi katsottujen kumppanimaiden kanssa, osana laajempia muuttoliikekumppanuuksia ja tiiviissä yhteistyössä korkean edustajan kanssa. On tärkeätä, että kaikki toiminta on yhdenmukaista EU:n ja muiden avunantajien kumppanimaissa tukemien kehitysohjelmien kanssa. Muuttoliikenäkökulma on olennainen osa EU:n kokonaisvaltaista Afrikka-strategiaa, jonka tavoitteena on syventää poliittista ja taloudellista yhteistyötä.

EU:n ulkosuhderahoituksessa ja sen kohdentamisessa on varauduttu muuttoliikenäkökulman huomioimiseen. Osana monivuotista rahoituskehystä on luotu uusi ulkosuhderahoitusväline eli nk. naapu-

ruus- sekä kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline Global Europe (NDICI), josta alustavasti 10 prosenttia osoitetaan muuttoliikkeisiin liittyviin toimiin. Vapaaehtoisen paluuta ja uudelleenkotouttamista koskien tämä täydentää osaltaan turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston toimia.

LIITTEET -